

Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: i.e.remissvar@regeringskansliet.se
Jan-olof.lundgren@regeringskansliet.se

Remiss av Energimarknadsinspektionens promemoria Lokaliseringssignaler i elnätstariffer (Dnr I2020/01387/E)

Elinorr är en ekonomisk förening som består av sjutton bolag med ca 300 000 elnätstkunder i södra och mellersta Norrland samt Dalarna.

Elinorr tackar för möjligheten att svara på utkastet till förslaget. Elinorr lämnar härmed följande synpunkter på Energimarknadsinspektionens (Ei) promemoria Lokaliseringssignaler i elnätstariffer.

Allmänna synpunkter

Målet med promemorian är bra, att ge kunderna större möjlighet att bidra till ett effektivt nyttjande av elnätet. Elinorr ser också positivt på myndighetens ansats att ge fler möjligheter vid utformande av elnätstariffer. Dock väger grundprincipen om att kundkollektivet delar på samtliga kostnader tyngre. Därmed avstyrker Elinorr detta förslag.

Om lagstiftaren väljer att genomföra förslaget är det av högsta vikt att elnätsbolagen inte tvingas att införa lokaliseringssignaler i elnätstarifferna då kostnadsfördelningen kan upplevas som mycket oskälig och orättvis av kunderna. Realiserat förslaget anser Elinorr att lagtexten bör förtydligas med följande stycke:

Koncessionsinnehavaren ska ha mandat över att själv besluta om en särskild tariff inom ett begränsat område för att främja ett effektivt utnyttjande av elnätet.

Elinorr anser att räkneexempel kring nätstationsbyte på s.20-21 är grovt förenklat samt har felaktiga antaganden. Det första antagandet förutsätter att elnätsbolagen alltid maximerar sin intäktsram för att nätstationsbytet ska leda till ökade kostnader för elnätstkunderna. Bland Elinorrs medlemmar är det en kvalificerad majoritet som ej utnyttjar hela intäktsramen. Ei likställer kostnader för samhället med kostnaderna för elnätstkunderna, vilket är grovt förenklat. I detta antagande exkluderas till exempel externa kostnader för samhället.

Författningsförslag

Utifrån dagens intäktsramsförordning får inte nätbolagen ta ut intäkter för framtida investeringskostnader medan lokaliseringssignaler ska användas för just detta, vilket Elinorr anser är motsägelsefullt.

Om förslaget införs kommer elnätsbolagen att påverka flexibilitetsmarknaden.

Lokaliseringssignaler i tarifferna för att avlasta trånga elnät

För att avlasta trånga elnät anser Elinorr att det finns mer effektiva lösningar än att införa lokaliseringssignaler i tarifferna.

Ett bättre alternativ är att införa en parameter vid utformande av anslutningsavgifter som styr nya kunder till områden där det finns överkapacitet.

Att få till en utvecklad flexibilitetsmarknad för att på kort sikt lösa lokal kapacitetsbrist är ett annat alternativ som Elinorr anser är mer effektivt jämfört med lokaliseringssignaler i tariffer. Lokaliseringssignalerna fokuserar mer på piska än morot och riskerar att skapa lokala prisområden där diskussioner kan uppstå till följd av att grannar får olika kostnader för användning av elnätet.

Tariffer i nationalekonomisk teori

Elinorr anser att dagens nättariffer generellt överensstämmer med de nationalekonomiska teorier som Ei hittills lagt fram. Med lokaliseringssignaler ser Elinorr en svårighet, dels i förklaringen med framåtblickande kostnader som kan styras genom investeringar i kundens anläggning i stället för nätföretagens. Dessutom blir det en viss problematik om kunder i samma kvarter har olika tariffer beroende på nätets topologi.

Ekonomiskt svaga kundgrupper kan komma att straffas till följd av att de ej har möjlighet att införskaffa den nödvändiga styrutrustningen och därmed görs det till en klassfråga vilket inte kan vara rätt väg att gå. Det förutsätter även att kunderna har en styrbar last.

Elinorr ser en risk i att Ei i sina framtida föreskrifter för tariffernas utformning tvingar in lokaliseringssignaler i lokalnätstariffen. Förslaget beskriver lokaliseringssignaler som en möjlighet för bolagen att styra kundernas beteende. Det förslag som Ei ger inom uppdraget för kapacitetsbrister där andra samhällsekonomiskt motiverade åtgärder ska tillämpas kan få en konsekvens att införandet av lokaliseringssignaler i vissa fall blir tvingande vilket Elinorr är starkt emot.

Nätförluster förekommer även på produktionslinjer där energin transporteras långa sträckor. Ska tariffer utformas med kostnadsriktighet och vara icke diskriminerade så måste även variabel nättariff tas ut av alla produktionskällor i den mån de orsakar nätförluster. Även för småskalig produktion <1500 kW.

Förutsättningar för lokaliseringssignaler i Sverige

Målet med en mer sammanhängande tariffstruktur mellan överliggande- och lokalnät anser Elinorr är positivt. Problemen uppstår när man på lokalnätetsnivå

ska frånga den vedertagna modellen att nätkollektivet delar på kostnaderna i elnätet. Generellt sett är distribution i landsbygden avsevärt mycket mer kostsam än i städer, men denna skillnad i kostnad är det sedan länge vedertaget att jämna ut och fördela solidariskt. Enligt förslaget ska inte framåtblickande kostnader som uppstår i samband med kapacitetsbrist fördelas solidariskt inom kundkollektivet. En konsekvens av förslaget kan bli att vissa kunder skulle få ökade elnätskostnader vid t.ex. etablering av en större kund eller större installation av solceller eller laddinfrastruktur. I dagsläget anses det skäligt att kundkollektivet delar på kostnaderna för under- och överkapacitet. Att frånga principen står i motsättning mot dagens lagstiftning.

Konsekvenser

Förslaget har inte tillräckligt tydliga beskrivningar på hur en lokaliseringssignal ska kunna användas. Elinorr kan inte avgöra framtida konsekvenser för användandet av lokaliseringssignaler utan att ha insikt i hur föreskrifterna kommer att utformas. En risk med förslaget är att det införs en osäkerhet för producenter och konsumenter kring deras framtida kostnader. Dels utifrån andra aktörers beteenden samt nätets topologi som dessa aktörer ej har kunskap om.

Stefan Sedin
Ordförande Elinorr ekonomisk förening